

SUOMALAINEN RUOKA

ETUSIVU / SUOMALAINEN RUOKA / MIKSI VALITA SUOMALAISTA / RUOKATURVA

HYVÄÄ SUOMESTA -TIEDOTTEET

MIKSI VALITA SUOMALAISTA

- Ruuan puhtaus
- Lähiruokaa
- Talous
- Pohjoismainen ruokavalio
- Ruokakulttuuri
- Luonnon monimuotoisuus
- **Ruokaturva**
- Vastuullisuus

SUOMALAISET RUOKAKETJUT

JÄLJITETTÄVYYS ELINTARVIKEKETJUSSA

APUA MERKKIVIIDAKKOON

SUOMALAINEN RUOKA JULKISISSA HANKINNOISSA

KRIISI PUNNITSEE HUOLTOVARMUUDEN

Ruokajärjestelmä ei voi missään maassa olla täysin suljettu. Elintarvikkeita tuodaan ja viedään. Tietty omavaraisuuden taso on kuitenkin välttämätön kriisien varalta. Suomalaisen ruuan suosiminen varmistaa huoltovarmuutta: pellot pysyvät viljeltyinä, tuottajien ammattitaito terässä ja elintarviketeollisuuden rattaat pyörimässä.

Ruokaa riittää normaalioloissa, mutta entä jos maamme kauppasuhteet muuhun maailmaan häiriintyvät tai jos energian saannissa tulee häiriöitä?

Huoltovarmuudessa perusajatus on, että tuotantoa kyetään jatkamaan poikkeusoloissakin. Tiukan paikan tullen ruoan hinta nousisi ja valikoimat supistuisivat, mutta suomalaiset saisivat välttämättömän ravitsemuksen edellyttämät elintarvikkeet. Asiantuntijoiden arvioiden mukaan maatilojen, kaupan, elintarviketeollisuuden ja valtion varastoilla kansakunta voitaisiin ruokkia vuoden ajan.

SUOMI ON OMAVARAINEN MAIDON JA LIHAN SUHTEEN

Suomessa tuotetaan maitoa, munia, lihaa ja viljaa suurin piirtein kulutusta vastaavasti. Elintarviketeollisuuden käyttämistä raaka-aineista kotimaista alkuperää on noin 80 prosenttia.

Varmuusvarastoissa on viljaa jauhettavaksi ja kylvösiemeneksi, ja varastot kiertävät käytännössä osana normaalitaloutta. Valmistaa ruokaa Suomessa ei varastoida.

Kriisin pitkittyessä arkiset tuontituotteet, kuten kahvi ja ketsuppi, katoaisivat nopeasti kaupan hyllyltä.

ENERGIA PITÄÄ RUOAN LIIKKEESSÄ

Energia on kriittinen tekijä koko ruokaketjulle. Jos polttoaineita jouduttaisiin säännöstelemään, niin maatalous, elintarviketeollisuus ja ruokakuljetukset asetettaisiin jakelussa ensisijalle.

Lokakuussa 2017 pidetyssä huoltovarmuusorganisaation harjoituksessa todettiin, että pienetkin vaikeudet öljyn saannissa kertautuvat ruokaketjussa nopeasti isoksi ongelmaksi, ja jatkuvat sähkökatkot rapauttaisivat ruokahuoltomme.

LYHYET SÄHKÖKATKOT EIVÄT VAIKUTA RUUANJAKELUUN

Ruuan jakeluketju on Suomessa keskittynyt ja riippuvainen sähköstä ja tietotekniikasta. Lyhyet sähkökatkot eivät sitä vielä horjuttaisi. Yli viikon mittaiset sähkökatkot aiheuttaisivat vakavia ongelmia logistiikassa. Kaupan toimituspaketit tyhjenisivät tuoretuotteista muutamassa päivässä, mutta kuiva tuotteita riittää paremmin.

SATA TÄRKEÄÄ ELINTARVIKETTA

Pitkään jatkuvassa kriisissä elintarviketeollisuuden ja kauppojen tuotevalikoimaa jouduttaisiin kaventamaan. Huoltovarmuuskeskus on yhdessä elintarviketeollisuuden kanssa listannut sata keskeistä elintarviketta, joiden tuotanto pidettäisiin yllä myös poikkeusoloissa.

MAATALOUDEN ROOLI KRIISITILANTEESSA ON KESKEINEN

Maatalouden rooli kriisitilanteissa on keskeinen, ja osa Suomen maanviljelijöistä on saanut erikoiskoulutuksen ruokahuollon turvaamiseen poikkeusoloissa. Heille ohjataan energia-, kone- ja rehuresursseja, joiden turvin he huolehtivat toiminnan jatkumisesta vastuulleen määrättyllä alueella.

Jos polttoainetta riittäisi, pellot voitaisiin pitää tuotannossa kriisitilanteissakin. Satotasoista jouduttaisiin kuitenkin tinkimään, sillä monet maataloudessa käytettävistä panoksista ovat tuontitavaraa. Ulkomailta tuodaan muun muassa kasvinsuojeluaineet ja typpilannoitteiden raaka-aineet. Luomutilat ovat ravinteiden suhteen omavaraisempia ja siten tuotanto on kriisitilanteessa vähemmän haavoittuvaa.

NAUDAT SYÖVÄT PÄÄOSIN OMAN TILAN REHUJA

Kotieläimet syövät Suomessa pääosin paikallista rehua, ja monilla nautatiloilla käytännössä kaikki rehu viljellään itse. Sika- ja kanatiloilla pulaa saattaisi tulla rehuvalkuaisesta. Valkuaisrehujen omavaraisuus Suomessa on kuitenkin kohenemassa. Esimerkiksi härkäpapua viljellään jo noin 30.000 hehtaarilla, kun ala vuonna 2008 oli runsaat 700 hehtaaria.

KOTIVARA EI VENETTÄ KAADA

| Kannattaa olla elintarvikkeita vähän enemmän kuin muutamaksi päiväksi

Kotitalouksien omatoimisen varautumisen toimikunta eli Kova kehittää vapaaehtoisjärjestöjen kanssa kansalaisten valmiuksia erilaisten häiriötilanteiden varalta. Järjestöt edustavat muun muassa kotitaloutta, luonnontuotteiden, riistan ja kalan käyttöä, kotitarveviljelyä, puutarhan- ja ympäristönhoitoa ja kotimaisten energialähteiden käyttöä.

VARAUDUTAAN VESIKRIISEJÄ JA MYRSKYJÄ VASTAAN

Todennäköisimpiä häiriötilanteita Suomessa ovat esimerkiksi vesikriisit ja myrskyt, jotka katkaisevat sähköt tuhansista talouksista. Näitä on koettu viime vuosinakin. Sään ääri-ilmiöiden todennäköisyys kasvaa ilmastomuutoksen myötä.

Kova-toimikunta muistuttaa ihmisiä vanhasta, mutta edelleen pätevästä kotivaran ideasta: kotona on oltava säilyviä elintarvikkeita vähän enemmän kuin muutaman päivän tarve. Kotivaraan sisältyviä tuotteita käytetään ”parasta ennen” -suosituksia noudattaen, ja uutta hankitaan tilalle. Lisäksi tarvitaan puhtaan veden varastointiin sopivia kannellisia astioita.

Myös trendikäs kaupunkiviljely soveltuu omaehtoisen varautumisen ajatukseen: se pitää yllä kaupunkilaisten omia ruuantuotannon taitoja ja verkostoja.

LÄHTEET JA LISÄTIETOJA:

Suomen ruokaturvan ja elintarvikehuollon tila ja tulevaisuuden näkymät
MTT raportti80: Suomen ruokaturvan ja elintarvikehuollon nykytila ja tulevaisuuden näkymät
 Kotimaisen tuotannon suhde kulutukseen
Luke: Kotimaisen tuotannon suhde kulutukseen
Kova-toimikunta
 Omatoiminen varautuminen:

[Kova-toimikunta tukee omatoimista varautumista](#)

Valkuaisomavaraisuus:

www.luke.fi/scenoprot/wp-content/uploads/sites/5/2016/08/Proteiiniaamu_Jarkko_Niemi.pdf

Soijan käyttö kotieläimille Suomessa:

[Maaseudun tulevaisuus: Suomessa eläimille annetaan soijaa oletettua vähemmän](#)

Huoltovarmuuskeskus www.huoltovarmuuskeskus.fi/

Facebook

Twitter

Lisää 227

© Ruokatieto Yhdistys ry 2019

Vanha Talvitie 2 A 16
(käynti kulmasta Työpajankadun puolelta)
00580 Helsinki

hyvaasuomesta@ruokatieto.fi

www.ruokatieto.fi

[Hyvää Suomesta -tietosuojaseloste](#)

Hyvää Suomesta

Suomalainen ruoka

Yrityksille

Katso myös nämä

Ruokatieto Yhdistys

Jäisensivusto

Medialle

Palaute

Sivukartta

Ruokatieto